

AKCIJU SABIEDRĪBA
“INVL ATKLĀTAIS PENSIJU FONDS ”

LICENCE PRIVĀTĀ PENSIJU FONDA DARBĪBAI NR. 06.03.01.211/2875

Elizabetes ielā 10B-1, Rīga

Latvija, LV-1010

tālr.: 67092988

Licence pārreģistrēta 2005.gada 31.martā, 2006. gada 4. janvārī, 2010. gada 16. novembrī un 2015.gada 9.septembrī

Apstiprināts:
AS “INVL atklātais pensiju fonds”
Valdes sēdē 2020.gada 7.jūlijā

PENSIJU PLĀNS “INVL KOMFORTS 53+”

RĪGA

2020

SATURS

1.	<u>LIETOTIE TERMINI UN SAĪSINĀJUMI</u>	3
2.	<u>VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI</u>	4
3.	<u>PENSIJU PLĀNA VADĪBA UN IZPILDE</u>	4
4.	<u>DALĪBNIKU IESTĀŠANĀS UN IZSTĀŠANĀS NO PENSIJU PLĀNA</u>	4
5.	<u>LĪDZEKĻU IEMAKSAS KĀRTĪBA</u>	5
6.	<u>PENSIJU PLĀNA DALĪBNIKU INDIVIDUĀLO KONTU, VEIKTO IEMAKSU UN UZKRĀTĀ PĀPILDPENSIJAS KAPITĀLA APRĒKINĀŠANAS UN UZSKAITES NOTEIKUMI</u>	6
7.	<u>PENSIJAS VECUMA NOTEIKUMI</u>	6
8.	<u>PĀPILDPENSIJAS KAPITĀLA IZMAKSĀŠANAS KĀRTĪBA</u>	7
9.	<u>IEGULDĪŠANAS NOTEIKUMI</u>	8
10.	<u>IENĀKUMU SADALES KĀRTĪBA</u>	9
11.	<u>PENSIJU FONDA IZDEVUMU SEGŠANAS KĀRTĪBA UN KĀRTĪBA, KĀDĀ PENSIJU PLĀNA DALĪBNIKI INFORMĒJAMI PAR ŠĪM PENSIJU FONDA IZMAKSĀM</u>	9
12.	<u>CITAS PENSIJU PLĀNAM NEPIECIEŠAMĀS ZINĀS</u>	12

1. LIETOTIE TERMINI UN SAĪSINĀJUMI

Darba devējs – persona, kura ir darba devējs un veic iemaksas privātajos pensiju fondos savu darbinieku labā, vai pašnodarbinātā persona, kura veic iemaksas savā labā.

Individuālais dalības līgums - līgums, kas noslēgts starp fizisko personu un Fondu par šīs fiziskās personas dalību Pensiju plānā.

Kolektīvās dalības līgums – līgums, kas noslēgts starp darba devēju un Fondu par šī Darba devēja darbinieku dalību Pensiju plānā.

Līdzekļu pārvaldītājs – ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība “INVL Asset Management”(reģ.Nr.40003605043), kas pārvalda pensiju plāna līdzekļus, kurai FKTK ir izsniegusi licenci ieguldījumu sabiedrības darbībai.

Līdzekļu turētājs – AS “SEB banka” (reģistrācijas Nr.40003151743), kuras juridiskā adrese ir Meistaru iela 1, Valdlauči, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, LV-1076.

Pensiju plāna dalībnieks un/vai Dalībnieks – fiziska persona, kura pati vai par kuru Darba devējs vai cita fiziskā persona veic iemaksas Fondā un kurai ir tiesības saņemt Papildpensijas kapitālu atbilstoši Likumam un Pensiju plānam.

Papildpensijas kapitāls – naudas līdzekļi, kas kādā noteiktā laika periodā saskaņā ar Likumu ir uzkrāti Pensiju plāna dalībnieka labā.

Pensijas vecums – Pensiju plāna dalībnieka vecums, kuru sasniedzot, attiecīgajam Dalībniekam ir tiesības Likumā noteiktajā kārtībā saņemt Fondā uzkrāto Papildpensijas kapitālu.

Pensiju plāna aktīvi – aktīvi, kuri tiek turēti, pārvaldīti un izvietoti atbilstoši šim Pensiju plānam.

Pensiju plāns – Pensiju plāns “INVL Komforts 53+” - sistematizētu noteikumu kopums, saskaņā ar kuru Fondā notiek pensiju uzkrāšana, uzkrāto līdzekļu ieguldīšana un izmaksa.

Ieguldījumu politika – Pensiju plāna ieguldījumu politika, kuru apstiprina un ne retāk kā vienu reizi trīs gados izskata Fonda valde, nepieciešamības gadījumā veicot tajā grozījumus.

Pensiju fonds – ir akciju sabiedrība, kas saskaņā ar Likumu un pensiju plāniem uzkrāj un iegulda pensiju plānu dalībnieku veiktās un Dalībnieku labā trešo personu veiktās naudas līdzekļu iemaksas, lai nodrošinātu šiem Dalībniekiem vecuma Papildpensijas kapitālu.

Fonds – akciju sabiedrība “INVL atklātais pensiju fonds” (reģ.Nr.40003377918), kuras juridiskā biroja adrese ir Elizabetes iela 10B-1, Rīgā, LV-1010.

Individuālais konts – uzskaites konts, kurā tiek fiksētas visas Dalībnieka labā veiktās iemaksas, ieguldījumu ienākumi un no tiem ieturētie atskaitījumi.

FKTK – Latvijas Republikas Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

Revidents – Fonda akcionāru ievēlēts zvērināts revidents vai zvērinātu revidentu komercsabiedrība, kas veic Fonda finanšu pārskata revīziju.

Likums – Privāto pensiju fondu likums.

LR – Latvijas Republika.

Uzņēmums – juridiskā persona, kas veic iemaksas savu darbinieku labā.

2. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

- 2.1. Akciju sabiedrība "INVL atklātais pensiju fonds" izstrādā un administrē Pensiju plānu "– INVL Komforts 53+", kas tiek piedāvāts kā noteiktu iemaksu plāns bez biometrisku risku seguma un bez garantēta ienesīguma.
- 2.2. Pensiju plāns tiek piedāvāts kā sistematizētu noteikumu kopums, saskaņā ar kuru Pensiju fondā notiek pensiju uzkrāšana, uzkrāto līdzekļu ieguldīšana un izmaksa.
- 2.3. Pensiju plāna mērķis ir nodrošināt tā Dalībniekiem papildus ienākumu avotu vecumdienām, atbilstoši Pensiju plāna noteikumiem iekasējot Dalībnieku labā veiktās iemaksas, uzkrājot tās Dalībnieku Individuālajos kontos, kā arī īstenojot sabalansētu ieguldījumu politiku ar nolūku panākt Dalībnieku labā veikto iemaksu vērtības saglabāšanu un pastāvīgu pieaugumu ilgākā laika posmā.
- 2.4. Pensiju plāna iemaksu un izmaksu valūta ir eiro.

3. PENSIJU PLĀNA VADĪBA UN IZPILDE

- 3.1. Pensiju plāna izpildē ir iesaistīti Dalībnieki, Darba devēji, Pensiju fonds, Līdzekļu turētājs un Līdzekļu pārvaldītājs.
- 3.2. Pensiju plāna vadību un izpildi veic Pensiju fonda valde, atbilstoši Komerclikumam, Likumam un Pensiju fonda Statūtiem.
- 3.3. Pensiju Fonda valdes locekļi nodrošina Pensiju plānā ietverto noteikumu ievērošanu, Pensiju plāna izpildes atbilstību Likumam un FKTK noteikumiem, koordinē Fonda sadarbību ar Līdzekļu pārvaldītāju un Līdzekļu turētāju, slēdz līgumus ar Dalībniekiem par individuālu dalību un/vai Darba devējiem par kolektīvu dalību Pensiju plānā, organizē visu ar Pensiju plānu saistīto dokumentu un informatīvo materiālu savlaicīgu izstrādi, pārstāv Pensiju fondu attiecībās ar Dalībniekiem, Darba devējiem un trešajām personām.
- 3.4. Pensiju fonds var deleģēt tādu atsevišķu savu pienākumu izpildi Līdzekļu pārvaldītājam, kas saistīti ar jaunu dalībnieku piesaisti Pensiju plānam, tajā skaitā, Dalībnieku iesniegumu pieņemšanu.
- 3.5. Pensiju plāna Līdzekļu pārvaldītājs nodrošina Pensiju plānā apstiprinātās ieguldījumu stratēģijas realizēšanu un noteikumu ievērošanu attiecībā uz Pensiju plāna ieguldījumiem, veic norēķinus ar naudas līdzekļiem, kas iemaksāti saskaņā ar Pensiju plānu, veic darījumus ar finanšu instrumentiem un citus darījumus ar Pensiju plāna aktīviem atbilstoši Likuma prasībām un FKTK reģistrētajiem pensiju plāniem. Turklāt, Pensiju plāna Līdzekļu pārvaldītājs dod rīkojumus Līdzekļu turētājam par norēķinu veikšanu par attiecīgiem darījumiem saskaņā ar Likumu, Pensiju plāna noteikumiem un līgumu, kas noslēgts starp Pensiju fondu un Līdzekļu pārvaldītāju.
- 3.6. Līdzekļu turētājs pieņem iemaksas Pensiju plāna kontos, saņem un tur finanšu instrumentus, kā arī dokumentu oriģinālus attiecībā uz naudas līdzekļiem un citu īpašumu, kas veido Pensiju plāna aktīvus, maksājumu dokumentus par naudas kreditēšanu vai debetēšanu Pensiju plāna naudas līdzekļu turēšanai izveidotajos banku kontos, izpilda Līdzekļu pārvaldītāja rīkojumus, ja tie nav pretrunā ar normatīvajiem aktiem, pensiju plāna noteikumiem un Līdzekļu turētāja līgumu, kas attiecas uz Pensijas plāna līdzekļu un finanšu instrumentu pārvedumiem. Turklāt, Līdzekļu turētājs seko līdzi tam, vai Līdzekļu pārvaldītājs ievēro Likuma un citu normatīvo aktu prasības attiecībā uz Pensiju plāna ieguldījumiem un FKTK reģistrēto Pensiju plānu, kā arī ieguldījumu noteikumiem. Līdzekļu turētājs veic iepriekš minētās darbības saskaņā ar Pensiju fonda valdi noslēgtā līguma noteikumiem, Pensiju plāna noteikumiem ieguldījumu politiku un LR normatīvajiem aktiem.

4. DALĪBNIĒKU IESTĀŠANĀS UN IZSTĀŠANĀS NO PENSIJU PLĀNA

- 4.1. Kolektīvās un Individuālās dalības līguma noteikumus apstiprina Fonda valde. Individuālās dalības līgumu noteikumus saskaņo ar FKTK.
- 4.2. Pensiju plāna dalībnieki var piedalīties Pensiju plānā gan tieši, gan ar savu Darba devēju starpniecību.
- 4.3. Pensiju plāna dalībnieks piedalās Pensiju plānā tieši, noslēdzot ar Fondu Individuālās dalības līgumu, savā vārdā, ar Darba devēja vai trešo personu starpniecību, veicot iemaksas Pensiju fondā. Ja Individuālās dalības gadījumā iemaksas Pensiju plāna dalībnieka labā veic cita persona, Individuālās dalības līgumā norāda arī iemaksas veicošas personas identifikācijas datus, kas tiek sniegti atbilstoši noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas regulējošo normatīvo aktu prasībām.

- 4.4. Pensiju plāna dalībnieks piedalās Pensiju plānā ar sava Darba devēja starpniecību, ja Darba devējs ir noslēdzis ar Fondu Kolektīvās dalības līgumu. Darba devēja un darbinieku tiesiskās attiecības, kas rodas sakarā ar Pensiju plāna ieviešanu un darbinieku dalību tajā, regulē darba līgums vai darba koplīgums.
- 4.5. Ja Darba devējs saviem darbiniekiem ievieš Pensiju plānu, tiesības piedalīties šajā plānā ir visiem attiecīgā Darba devēja darbiniekiem atbilstoši Kolektīvajā dalības līgumā noteiktajiem objektīviem kritērijiem.
- 4.6. Ja Darba devējam, pieņemot darbā jaunus darbiniekus vai jau esošiem darbiniekiem sasniedzot atbilstību Kolektīvajā dalības līgumā norādītajiem kritērijiem, Pensiju plāna dalībnieku skaits palielinās, Pensiju plāna komiteja, kura tiek izveidota, ja pie Darba Devēja strādā virs 100 Pensiju fonda dalībniekiem, paziņo Fondam jauno Dalībnieku personu datus un viņiem paredzamos iemaksas lielumus pirms nākamās iemaksas veikšanas. Par pensiju plāna Dalībnieku skaita izmaiņām un to paziņošanu Pensiju Fondam ir atbildīgs Darba Devējs.
- 4.7. Ja Darba devējs vēlas izbeigt Kolektīvās dalības līgumu, lai pārskaitītu darbinieku pensiju kapitālu uz citu pensiju fondu, viņam jāiesniedz attiecīgs pieprasījums Fonda valdei un FKTK vismaz mēnesi iepriekš (šajā gadījumā pārskaitīt drīkst vienīgi to Darbinieku labā uzkrātos līdzekļus, kuru rakstveida piekrišanu Darba devējs ir saņēmis). Gadījumos, kad pieprasījumu pārskaitīt uzkrātos naudas līdzekļus iesniedz Darba devējs, kurš līdzekļus Pensiju fondā iemaksā savu darbinieku labā, minētais pārskaitījums tiek veikts vienīgi ar FKTK piekrišanu. Dalībnieks, kurš nevēlas, lai viņa uzkrātais Papildpensijas kapitāls tiek pārskaitīts uz citu pensiju fondu, var:
- 4.7.1. turpināt dalību Pensiju plānā, noslēdzot ar Fondu Individuālās dalības līgumu un veikt iemaksas patstāvīgi;
 - 4.7.2. turpināt dalību Pensiju plānā, nenoslēdzot Individuālās dalības līgumu. Šajā gadījumā Dalībnieka labā nevar veikt iemaksas un uz Dalībnieku tiek attiecināti Pensiju plānā noteiktie dalības noteikumi, ieskaitot administratīvo izmaksu aprēķināšanas un atskaitīšanas kārtību, Pensiju plānā noteikto Papildpensijas kapitāla vērtības noteikšanas kārtību un Papildpensijas kapitāla izmaksāšanas kārtību;
 - 4.7.3. turpināt dalību Pensiju plānā cita uzņēmuma Kolektīvās dalības līguma ietvaros.
- 4.8. Dalībniekam, pārtraucot darba attiecības ar Darba devēju (izņemot Pensiju plāna 8.7.punktā minētos gadījumus), ir tiesības rīkoties ar savu uzkrāto Papildpensijas kapitālu vienā no šādiem veidiem:
- 4.8.1. atstāt to turpmākai glabāšanai un ieguldīšanai Pensiju plānā atbilstoši tā noteikumiem;
 - 4.8.2. slēgt Individuālās dalības līgumu ar Fondu, ja tas nav noslēgts agrāk, un turpināt veikt iemaksas patstāvīgi, vai ar Darba devēja vai citu personu starpniecību;
 - 4.8.3. pārskaitīt to uz citu Fonda pensiju plānu;
 - 4.8.4. pārskaitīt to uz citu Pensiju fondu.
- 4.9. Individuālā dalības līguma dalībniekam Likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības izbeigt dalību Pensiju plānā, lai piedalītos citā pensiju plānā, vai, neizbeidzot dalību Pensiju plānā, pārskaitīt daļu no uzkrātā Papildpensijas kapitāla uz citu Fonda pensiju plānu vai citu Pensiju fondu, viņš vismaz mēnesi iepriekš iesniedz attiecīgu pieprasījumu Fondam. Ja Pensiju plāna dalībnieks piedalās Pensiju plānā uz kolektīvās dalības līguma pamata un vēlas izbeigt dalību Pensiju plānā, viņš iesniedz attiecīgu pieprasījumu darba devējam.
- 4.10. Dalība pensiju plānā un individuālās dalības līgums uzskatāms par izbeigtu arī gadījumos, kad 18 kalendāros mēnešus pēc visa uzkrājuma izmaksas Fonda pensiju plānā jaunas iemaksas netiek veiktas.

5. LĪDZEKĻU IEMAKSAS KĀRTĪBA

- 5.1. Līgums stājas spēkā ar pirmās iemaksas veikšanu saskaņā ar Līguma un Pensiju plāna noteikumiem. Ja pirmā iemaksa netiek veikta 1 gada laikā no līguma noslēgšanas dienas, līgums atzīstams par spēkā neesošu.
- 5.2. Iemaksas Pensiju plānā tiek veiktas, Darba devējam pārskaitot savu Darbinieku labā veicamo iemaksu Kolektīvās dalības līgumā noteiktajā apmērā un termiņos Pensiju plāna norēķinu kontā, kas atvērts pie Līdzekļu turētāja. Iemaksa par vienu Dalībnieku nevar būt mazāka par EUR 10. Līdz ar iemaksas veikšanu Darba devējs rakstiski informē Fondu, kādās daļās iemaksāto summu sadala starp Dalībniekiem. Kolektīvā dalības līguma Pensiju plāna dalībniekiem ir tiesības papildus patstāvīgi veikt iemaksas Fondā, noslēdzot Individuālās dalības līgumu.
- 5.3. Pensiju plāna dalībnieki, kuri ir noslēguši Individuālos dalības līgumus, paši veic iemaksas, kuras nevar būt mazākas par EUR 10 saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem.

- 5.4. Dalībnieka labā veikto iemaksu Fonds ieskaita Dalībnieka Individuālajā kontā tajā pašā vai nākošā darba dienā pēc tās ieskaitīšanas attiecīgā Pensiju plāna norēķinu kontā.
- 5.5. Darba devēja pārskaitīto kārtējo iemaksu ieskaita Kolektīvā līguma Dalībnieku Individuālajos kontos saskaņā ar saņemto informāciju par tās sadalījumu. Gadījumā, ja informācija par kārtējās iemaksas sadalījumu Dalībnieku starpā nav saņemta, Fonds tās sadalīšanu veic proporcionāli, vadoties no informācijas, kas ir saņemta par iepriekšējās iemaksas sadalījumu vai kura ir noteikta Kolektīvās dalības līgumā.
- 5.6. Iemaksātie naudas līdzekļi tiek ieguldīti atbilstoši Pensiju plānam un ieguldījumu politikai ar to brīdi, kad tie ir ieskaitīti Dalībnieku individuālajos kontos.
- 5.7. Iemaksu apmēru un to veikšanas regularitāti Darba devējs nosaka Kolektīvās dalības līgumā. Jebkuras izmaiņas veicamo iemaksu regularitātē tiek noformētas rakstiski, kā pielikums Kolektīvās dalības līgumam. Pensiju plāna dalībnieku individuālo iemaksu apmēru un to veikšanas termiņus nosaka Individuālās dalības līgums.
- 5.8. Pensiju fonds veic Dalībnieku iemaksu ieskaitīšanu Dalībnieku individuālajos kontos ne vēlāk kā nākamajā darba dienā pēc to saņemšanas Fonda kontā.
- 5.9. Gadījumā, ja tiek pārkāpti iepriekš minētie Pensiju plāna un/vai attiecīgā dalības līguma līdzekļu iemaksas noteikumi, iemaksātie līdzekļi tiks pārskaitīti atpakaļ attiecīgajam iemaksas veicējam.

6. PENSIJU PLĀNA DALĪBNIKU INDIVIDUĀLO KONTU, VEIKTO IEMAKSU UN UZKRĀTĀ PAPILDPENSIJAS KAPITĀLA APRĒĶINĀŠANAS UN UZSKAITES NOTEIKUMI

- 6.1. Fonds katram Pensiju plāna dalībniekam Pensiju plāna uzskaites sistēmā atver Individuālo kontu ar unikālu numuru. Fonda valde nodrošina katram Pensiju plāna dalībniekam uzkrātā Papildpensijas kapitāla aprēķināšanu un uzskaiti neatkarīgi no tā, vai šis Dalībnieks piedalās Pensiju plānā uz Kolektīvās vai Individuālās dalības līguma pamata.
- 6.2. Individuālo kontu kārtošana tiek veikta atbilstoši Likuma un LR normatīvo aktu prasībām. Fonds iesniedz FKTK ceturkšņa pārskatus saskaņā ar FKTK izdotajiem noteikumiem.
- 6.3. Fonds Individuālajā kontā veic šādus grāmatojumus:
 - 6.3.1. tiek reģistrētas visas iemaksas Fondā, kuras veic Dalībnieks vai arī Dalībnieka vārdā veic trešās personas;
 - 6.3.2. tiek reģistrēti visi no ieguldījumiem gūtie ienākumi, kas tiek aprēķināti Pensiju plāna dalībniekiem no kopējiem Fonda ienākumiem atbilstoši Pensiju plāna noteikumiem;
 - 6.3.3. tiek reģistrēti atskaitījumi FKTK, kuri tiek veikti saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likumu;
 - 6.3.4. tiek reģistrēti atskaitījumi Fonda administratīvo izdevumu segšanai, kuru maksimālais apmērs un kārtība ir noteikta Pensiju plāna 11.1 punktā un 11.2 punktā;
 - 6.3.5. tiek reģistrēti atskaitījumi par atlīdzību Līdzekļu pārvaldītājam un Līdzekļu turētājam, kuru maksimālais apmērs ir norādīts Pensiju plāna 11.4 punktā un 11.5 punktā.
- 6.4. Individuālā konta izrakstā par pārskata gadu tiek atspoguļota informācija par konta stāvokli, kuru Dalībnieki saņem Pensiju plāna 11.6 un 11.7 punktos noteiktajā kārtībā.
- 6.5. Dalībnieka uzkrājumu Pensiju fonds aprēķina katru darba dienu.
- 6.6. Fonds nodrošina kontu uzskaiti elektroniskā veidā un šo datu aizsardzību saskaņā ar Fonda informācijas aizsardzības noteikumiem.
- 6.7. Gadījumā, ja Pensiju plāna dalībnieks izbeidz dalību Pensiju plānā, viņam uzkrātā summa izstāšanās dienā tiek aprēķināta un ieskaitīta personas Individuālajā kontā, ņemot vērā sadalīto un nesadalīto Fonda ienākumu pārsniegumu pār izdevumiem atbilstoši Pensiju plāna noteikumiem.
- 6.8. Dalībnieka Individuālajā kontā uzskaitītā Papildpensijas kapitāla vērtība tiek noteikta katru darba dienu kā Dalībnieka Pensiju plāna daļu skaita reizinājums ar Pensiju plāna daļas vērtību attiecīgās dienas beigās; Pensiju plāna daļas vērtība tiek noteikta kā attiecība starp Pensiju plāna neto aktīvu vērtību un kopējo Pensiju plāna daļu skaitu attiecīgās dienas beigās.

7. PENSIJAS VECUMA NOTEIKUMI

- 7.1. Papildpensijas kapitālu dalībnieks var saņemt, sasniedzot 55 gadu vecumu, izņemot gadījumus, ja Dalībnieka amats ir iekļauts sarakstā par noteiktām profesijām, kurām ir noteikts zemāks vecuma kritērijs saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta atbilstošajiem noteikumiem. Minimālais nodarbinātības ilgums speciālajā profesijā, kurai ir noteikts zemāks vecuma kritērijs, ir 5 (pieci) gadi).

- 7.2. Dalībniekam, kura amats ir iekļauts sarakstā par noteiktām profesijām, kurām atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem ir noteikts zemāks vecuma kritērijs, ir tiesības saņemt Papildpensijas kapitālu šādos gadījumos:
- 7.2.1. Līgums par dalību Pensiju plānā noslēgts līdz 2016.gada 31.martam un Dalībnieks ne mazāk kā 5 gadus ir strādājis kādā no Ministru kabineta noteiktajām speciālajām profesijām, kurās strādājošo pensijas vecums var būt mazāks par 55 gadiem;
- 7.2.2. Līgums par dalību Plānā noslēgts pēc 2016.gada 31.marta un Dalībnieks kopumā ne mazāk kā 10 gadu ir strādājis kādā no Ministru kabineta noteiktajām speciālajām profesijām, kurās strādājošo pensijas vecums var būt mazāks par 55 gadiem.
- 7.3. Ja Dalībnieks, sasniedzot Pensijas vecumu vai iestājoties kādam no 7.2. punktā minētajiem gadījumiem vai 8.6.1. apakšpunktam, nepieprasa izmaksāt visu individuālo pensijas uzkrājumu, viņš var turpināt dalību Pensiju plānā vienojoties ar Pensiju fondu par papildpensijas izmaksāšanas kārtību.

8. PĀRDAVĒŠANAS KĀRTĪBA

- 8.1. Individuālajā kontā uzkrātais Papildpensijas kapitāls nevar kļūt par Līdzekļu pārvaldītāja, Līdzekļu turētāja vai Darba devēja īpašumu.
- 8.2. Tiesības pieprasīt sava Papildpensijas kapitāla izmaksu Dalībnieks iegūst Pensijas vecuma sasniegšanas dienā. Par savu vēlēšanos saņemt Papildpensijas kapitālu dalībniekam ir jāinformē Fonds, iesniedzot tajā noteikta parauga rakstveida pieprasījumu (pielikums Nr.1) un uzrādot personu apliecinošu dokumentu.
- 8.3. Pensiju plāna dalībnieks, sasniedzot Pensiju plānā noteikto pensijas vecumu, var rīkoties šādi:
- 8.3.1. izbeigt dalību Pensiju plānā un izņemt visu uzkrāto Papildpensijas kapitālu;
- 8.3.2. turpināt dalību Pensiju plānā atbilstoši Pensiju plāna noteikumiem un Kolektīvās un/vai Individuālās dalības līgumam.
- 8.4. Plāna 7.2. punktā minētajos gadījumos Dalībnieks papildus iesniedz dokumentus, kas apliecina tiesības saņemt Papildpensijas kapitālu pirms 55 gadu vecuma sasniegšanas.
- 8.5. Dalībnieka rīkojums par Papildpensijas kapitāla pārskaitīšanu vai izmaksāšanu tiek izpildīts 1 mēneša laikā pēc noteikta parauga iesnieguma saņemšanas.
- 8.6. Gadījumā, ja dalībnieks, sasniedzot Pensijas vecumu, Fondam neiesniedz iesniegumu par Papildpensijas kapitāla izmaksu, viņa dalība Pensiju plānā tiek turpināta atbilstoši iepriekš noslēgtajam Kolektīvās un /vai Individuālās dalības līgumam.
- 8.7. Uzkrātā Papildpensijas kapitāla izmaksa pirms Pensijas vecuma sasniegšanas pieļaujama, ja:
- 8.7.1. Dalībnieks ir atzīts par pirmās grupas invalīdu uz mūžu. Lai šādā gadījumā saņemtu Papildpensijas kapitālu, dalībniekam vai viņa pilnvarotajai personai, uzrādot personu apliecinošu dokumentu, ir jāiesniedz Fondam atbilstoša Labklājības ministrijas veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas akta notariāli apstiprināta kopija;
- 8.7.2. Iestājusies Dalībnieka nāve. Šādā gadījumā tiesības uz Papildpensijas kapitālu ir Pensiju plāna Dalībnieka mantiniekiem, ja vien Pensiju plāna Dalībnieks dalības līgumā nav norādījis citu personu. Dalībnieka norādītā persona vai mantinieki pēc savas izvēles var Papildpensijas kapitālu pārskaitīt uz citu Pensiju plānu vai Pensiju fondu vai arī saņemt Papildpensijas kapitālu naudā. Lai norādītajā kārtībā rīkotos ar Papildpensijas kapitālu attiecīgajai Dalībnieka norādītajai personai vai mantiniekam Fondam jāiesniedz noteikta parauga rakstveida pieprasījums (pielikums Nr.1) ar norādi par izvēlēto rīcības variantu un jāuzrāda šādi dokumenti:
- 8.7.2.1. Dalībnieka norādītās personas vai mantinieka personu apliecinošs dokuments;
- 8.7.2.2. Dalībnieka miršanas apliecība;
- 8.7.2.3. mantojuma tiesības apliecinoši dokumenti (ja pieprasījumu iesniedz mantinieks).
- 8.8. Augstāk norādītajos gadījumos Fonds veic Papildpensijas kapitāla izmaksu viena kalendārā mēneša laikā no visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas.
- 8.9. Pamatojoties uz pieteikumu (pielikums Nr.1) par Papildpensijas kapitāla izmaksas kārtību Dalībnieks ir tiesīgs saņemt Papildpensijas kapitālu:
- 8.9.1. vienā summā viena mēneša laikā;
- 8.9.2. pa daļām saskaņā ar Fonda izmaksu metodiku.

- 8.10. Gadījumā, ja Dalībnieks izvēlas saņemt Papildpensijas kapitāla izmaksu pa daļām, pietiekumā (pielikums Nr.1) Fondam tiek norādīts viens no izmaksu veidiem. Dalībniekam vēl neizmaksātā Papildpensijas kapitāla daļa tiek ieguldīta atbilstoši Pensiju plāna ieguldīšanas noteikumiem līdz brīdim, kamēr Papildpensijas kapitāls pilnībā tiek izmaksāts.

9. IEGULDĪŠANAS NOTEIKUMI

- 9.1. Pensiju plāna līdzekļu ieguldīšanas mērķis ir panākt Pensiju plānā veikto iemaksu vērtības saglabāšanu un pastāvīgu pieaugumu, kas ļautu uzkrāt papildus pensijas kapitālu, lai nodrošinātu Pensiju plāna dalībniekiem lielāku papildpensiju.
- 9.2. Pensiju plāns ir ar sabalansētu ieguldījumu politiku ar mērķi panākt Papildpensijas kapitāla pieaugumu ilgākā laika posmā, paredzot, ka tikai līdz 25% no Pensiju plāna līdzekļiem var tikt ieguldīti akcijās vai citos kapitāla vērtspapīros un ieguldījumu fondos, kuri var veikt ieguldījumus akcijās vai citos kapitāla vērtspapīros. Ieguldījumu politika ir pieejama Fonda biroja telpās Elizabetes ielā 10B-1, Rīgā, vai arī tīmekļa vietnē www.invl.lv.
- 9.3. Pensiju plāna ieguldījumu politikas pamatnostādnes ir ieguldījumu caurskatāmība, labākās prakses un piesardzības principu ievērošana, Dalībnieku regulāra informēšana, kā arī līdzekļu izvietošana ieguldījumu politikā noteiktajos objektos, ievērojot Likumā noteiktos ieguldījumu ierobežojumus.
- 9.4. Līdzekļu pārvaldītājs, veicot darbības ar Pensiju plāna aktīviem, pamatojas uz Pensiju plāna ieguldījumu politiku un Pensiju plāna ieguldīšanas noteikumiem, kuru mērķis ir saglabāt un vairot Dalībnieku labā veiktās iemaksas un uzkrāto Papildpensijas kapitālu.
- 9.5. Pensiju plānā noteiktā ieguldījumu portfeļa struktūra un limiti:

ieguldījumu objekts	Limits
Valsts, pašvaldību un starptautisko finanšu institūciju emitētie vai garantētie vērtspapīri vai naudas tirgus instrumenti	Līdz 100%
Komerccabiedrību parāda vērtspapīri	Līdz 100%
Komerccabiedrību kapitāla vērtspapīri, ieguldījumu fondu, kuri var veikt ieguldījumus akcijās vai citos kapitāla vērtspapīros, ieguldījumu apliecības	Līdz 25%
Ieguldījumu fondu, kuri neveic ieguldījumus akcijās vai citos kapitāla vērtspapīros, ieguldījumu apliecības	Līdz 100%
Kredītiestāžu termiņnoguldījumi	Līdz 100%
Alternatīvo ieguldījumu fondi vai tiem pielīdzināmie kopīgo ieguldījumu uzņēmumi, kuri reģistrēti Latvijā, citā dalībvalstī vai Ekonomikas sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī, kā arī Eiropas riska kapitāla fondi, Eiropas sociālās uzņēmējdarbības fondi, Eiropas ilgtermiņa ieguldījumu fondi	Līdz 10%
Nekustamais īpašums	Līdz 15%
Noguldījumi uz pieprasījumu	Līdz 100%

- 9.6. Pensiju plāna aktīvus var ieguldīt atvasinātajos finanšu instrumentos. Ieguldījumi viena emitenta emitētos (darījumu kopsumma ar vienu darījuma partneri) atvasinātajos finanšu instrumentos nedrīkst pārsniegt 5% (piecus procentus) no pensiju plāna aktīviem.

- 9.7. Ar ieguldījumiem saistītie riski.

Dalībniekam skaidri jāapzinās, ka finanšu instrumentu cenas, kā arī ienākumi no tiem ir pakļauti svārstībām, kas tieši ietekmē Pensiju plāna dalībniekam piederošo Papildpensijas kapitālu. Pensiju plānam nav iespēju pilnībā izvairīties no zemāk minētajiem riskiem, kā arī nav garantijas, ka šāda iespēja būs nākotnē. Fonds, Līdzekļu pārvaldītājs un Līdzekļu turētājs negarantē Papildpensijas kapitāla vērtības pieaugumu vai saglabāšanu.

Ar Pensiju plāna darbību saistīti šādi riski:

Risks	Pasākumi riska samazināšanai
Emitenta kredītrisks – risks, kas rodas, ja emitents, kura vērtspapīros ir ieguldīti Pensiju plāna aktīvi, nevar izpildīt savas saistības.	Emitenta kredītrisks tiek samazināts, pirms ieguldījumu veikšanas veicot atbilstošu emitenta analīzi, kā arī sekojot emitentu finansiālajai situācijai ieguldījuma laikā.

<p>Procentu likmju svārstību risks – mainoties tirgus procentu likmēm var mainīties Pensiju plāna aktīvu vērtība, kas var negatīvi ietekmēt Pensiju plāna darbības rezultātus.</p>	<p>Risks tiek ierobežots, veicot ieguldījumus finanšu instrumentos ar dažādu dzēšanas termiņu. Nepieciešamības gadījumā Līdzekļu pārvaldītājs izmantos atbilstošus finanšu instrumentus procentu likmju svārstību riska samazināšanai.</p>
<p>Valūtas risks – Pensiju plāna aktīvi tiks ieguldīti dažādās valūtās denominētos finanšu instrumentos. Mainoties ārvalstu valūtu kursiem attiecībā pret latu, Pensiju plāna aktīvu vērtība var vai nu samazināties, vai palielināties.</p>	<p>Valūtas risks var tikt samazināts ierobežojot ieguldījumus instrumentos, kas nav denominēti latos vai eiro, kā arī nepieciešamības gadījumā izmantojot atbilstošus finanšu instrumentus valūtas riska samazināšanai.</p>
<p>Likviditātes risks – nespēja noteiktā laika periodā realizēt kādu no Pensiju fonda aktīviem par pieņemamu cenu, vai arī nepietiekošas naudas plūsmas rezultātā radusies nespēja maksāt trešajām personām par pakalpojumiem.</p>	<p>Likviditātes risks tiks samazināts, pirms ieguldījumu veikšanas veicot atbilstošu tirgus analīzi, nodrošinot ieguldījumu diversifikāciju, analizējot izmaksu struktūru, kā arī daļu no Pensiju plāna aktīviem turot naudas līdzekļu veidā.</p>
<p>Darījuma partnera kredītrisks – risks, kas rodas, ja darījumu partneris, ar kuru Līdzekļu pārvaldītājs uz Pensiju Fonda atbilstošā pensiju plāna līdzekļu rēķina ir noslēdzis darījumu, nevar izpildīt savas saistības.</p>	<p>Pirms darījumu veikšanas Līdzekļu pārvaldītājs veic darījumu partneru kredītriska novērtēšanu.</p>
<p>Citi riski – nepārvarama vara (dabas katastrofas un stihijas, kara darbība, streiki, traucējumi saziņas līdzekļos, informācijas sistēmās), biznesa risks, juridiskais, informācijas, valsts pārvaldes riski, u. tml.</p>	<p>Fonda valde, pārvaldot Fondu, nodrošina atbilstošas risku pārvaldes kontroles sistēmas esamību, tādējādi iespēju robežās minimizējot šos riskus.</p>

- 9.8. Līdzekļu pārvaldītājs pēc savas izvēles atbilstoši savām iekšējām procedūrām, ievērojot ieguldījumu politiku, nosaka atvasināto finanšu instrumentu izmantošanu. Atvasinātie finanšu instrumenti galvenokārt tiek izmantoti Pensiju plāna atvērto valūtas pozīciju pārvaldīšanā. Tāpat atvasinātie finanšu instrumenti var tikt izmantoti, lai regulētu fiksētā ienākuma vērtspapīru portfeļa vidējo svērto termiņu līdz dzēšanai. Atvasināto finanšu instrumentu izmantošana samazina Pensiju plāna aktīvu vērtības svārstību risku.
- 9.9. Pensiju plāna līdzekļu ieguldīšanas stratēģiju saskaņo ar Pensiju plāna ieguldījumu politiku tā, lai tiktu ievērotas Likuma prasības, kas attiecas uz Pensiju plāna aktīvu ieguldījumu struktūru.
- 9.10. Mainoties Likuma vai citu normatīvo aktu prasībām, kas ir saistītas ar Pensiju plāna aktīvu ieguldījumu ierobežojumu, Fonds veic attiecīgos grozījumus Pensiju plāna līdzekļu ieguldīšanas noteikumos.

10. IENĀKUMU SADALES KĀRTĪBA

- 10.1. Fonda ieņēmumu pārsniegums par tā izdevumiem vienu reizi pārskata gadā (līdz nākošā gada 30. aprīlim), tiek pilnībā ieskaitīts Dalībnieku Individuālajos kontos.
- 10.2. Ja Dalībnieks vai Darba devējs pārtrauc savu dalību Pensiju plānā iesniedzot iesniegumu par Papildpensijas kapitāla pārskaitīšanu uz citu pensiju fondu vai arī par Papildpensijas kapitāla izmaksāšanu, ienākumi tiek sadalīti un pārskaitāmais vai izmaksājамais Papildpensijas kapitāls tiek aprēķināts uz darba dienas, kas ir tieši pirms izmaksāšanas vai pārskaitīšanas dienas, beigām.

11. PENSIJU FONDA IZDEVUMU SEGŠANAS KĀRTĪBA UN KĀRTĪBA, KĀDĀ PENSIJU PLĀNA DALĪBNIKI INFORMĒJAMI PAR ŠĪM PENSIJU FONDA IZMAKSĀM

- 11.1. Fonda administratīvo izdevumu segšanai Fonds atskaita ne vairāk kā 0,99% no Pensiju plāna aktīvu vidējās vērtības. Atskaitījumu lielumu reizi gadā nosaka Fonda valde. Atskaitījumi administratīvo izmaksu segšanai no iemaksām Dalībnieka Individuālajā kontā tiek aprēķināti un atskaitīti iemaksu ieskaitīšanas dienā. No iemaksām Pensiju plānā, kas veiktas, pārskaitot Papildpensijas kapitālu no cita pensiju plāna vai Pensiju fonda, atskaitījumi administratīvo izdevumu segšanai netiek atskaitīti. Atskaitījumi administratīvo izdevumu segšanai no Pensiju plāna aktīvu vidējās vērtības tiek aprēķināti pēc šādas formulas:

$$PFA_m = \sum PFA_t, \text{ kur}$$

PFA_m atskaitījumi Fondam mēnesī;

PFA_t atskaitījumi Fondam par tekošā mēneša aprēķina dienu.

$$PFA_t = \frac{(PAV_{ps} + PAV_{pb})}{2} \times \frac{Y}{Z} \times X_1, \text{ kur}$$

PFA_t atskaitījumi Fondam par tekošā mēneša aprēķina dienu;
PAV_{ps} Pensiju plāna aktīvu vērtība aprēķina dienas sākumā;
PAV_{pb} Pensiju plāna aktīvu vērtība aprēķina dienas beigās;
X₁ Fonda valdes noteiktais atskaitījuma procents Fonda administratīvo izdevumu segšanai;
Y kalendāro dienu skaits aprēķina periodā;
Z kalendāro dienu skaits aprēķina gadā (tiek pieņemts 360 dienas).

11.2. Atskaitījumu lielums Fonda administratīvo izdevumu segšanai var tikt mainīts ar Fonda valdes lēmumu, bet tie nedrīkst pārsniegt Pensiju plānā noteikto maksimālo apjomu.

11.3. Gadījumā, ja pārskata periodā atskaitījumu par Fonda administratīvo izdevumu segšanu no Fondā veiktajām iemaksām un atskaitījumu no Pensiju plāna aktīvu vidējās vērtības gadā kopsumma ir lielāka par Fonda administrēšanas izdevumiem, attiecīgais pārsniegums tiek sadalīts visu Fonda administrēto pensiju plānu dalībniekiem proporcionāli Papildpensijas kapitālam dalībnieku individuālajos kontos pārskata gada beigās līdz 30. aprīlim.

11.4. Līdzekļu pārvaldītāja atlīdzība par Fondam sniegtajiem pakalpojumiem tiek noteikta un maksāta saskaņā ar līgumu par Fonda līdzekļu pārvaldīšanu. Maksimālais atlīdzības apmērs Līdzekļu pārvaldītājam tiek noteikts 0,5% no pārvaldīšanā nodotā Pensiju plāna aktīvu vidējās vērtības gadā. Atlīdzība tiek aprēķināta šādi:

$$LPA_m = \sum LPA_t, \text{ kur}$$

LPA_m Līdzekļu pārvaldītājam maksājamā atlīdzība mēnesī;
LPA_t Līdzekļu pārvaldītājam maksājamā atlīdzība par tekošā mēneša aprēķina dienu.

$$LPA_t = \frac{(PAV_{ps} + PAV_{pb})}{2} \times \frac{Y}{Z_2} \times X_2, \text{ kur}$$

PFA_t Līdzekļu pārvaldītājam maksājamā atlīdzība par tekošā mēneša aprēķina dienu;
PAV_{ps} Pensiju plāna aktīvu vērtība aprēķina dienas sākumā;
PAV_{pb} Pensiju plāna aktīvu vērtība aprēķina dienas beigās;
X₂ līgumā ar Līdzekļu pārvaldītāju noteiktais procents par Fonda pensiju plānu pārvaldīšanu.;
Y kalendāro dienu skaits aprēķina periodā;
Z₂ kalendāro dienu skaits aprēķina gadā (tiek pieņemts 365 dienas).

11.5. Līdzekļu turētāja atlīdzība par Fondam sniegtajiem pakalpojumiem tiek noteikta un maksāta saskaņā ar līgumu par Fonda līdzekļu turēšanu. Maksimālais atlīdzības apmērs Līdzekļu turētājam tiek noteikts 0.5% no turēšanā nodotā Pensiju plāna aktīvu vidējās vērtības gadā. Atlīdzība tiek aprēķināta šādi:

$$LTA_m = \sum LTA_t, \text{ kur}$$

LTA_m Līdzekļu turētājam maksājamā atlīdzība mēnesī;
LTA_t Līdzekļu turētājam maksājamā atlīdzība par tekošā mēneša aprēķina dienu.

$$LTA_t = \frac{(PAV_{ps} + PAV_{pb})}{2} \times \frac{Y}{Z} \times X_3, \text{ kur}$$

PTA_t	Līdzekļu turētājam maksājamā atlīdzība par tekošā mēneša aprēķina dienu;
PAV_{ps}	Pensiju plāna aktīvu vērtība aprēķina dienas sākumā;
PAV_{pb}	Pensiju plāna aktīvu vērtība aprēķina dienas beigās;
X₃	līgumā ar Līdzekļu turētāju noteiktais procents par līdzekļu turēšanu;
Y	kalendāro dienu skaits aprēķina periodā;
Z	kalendāro dienu skaits aprēķina gadā (tiek pieņemts 360 dienas).

Atlīdzība par citiem bankas pakalpojumiem, kurus sniedz Līdzekļu turētājs, tiek maksāta saskaņā ar Līdzekļu turētāja cenrādi par bankas pakalpojumiem.

- 11.6. Dalībnieki tiek informēti rakstveidā par viņu Individuālo kontu stāvokli vienu reizi gadā.
- 11.7. Informācijā par Individuālo kontu stāvokli atspoguļo:
- 11.7.1. datumu, uz kuru attiecas pārskatā par papildpensiju norādītā informācija;
 - 11.7.2. attiecīgā Dalībnieka vārdu, uzvārdu un personas kodu;
 - 11.7.3. Pensiju fonda firmu un adresi un Pensiju plāna dalībnieka Pensiju plāna identifikācijas datus;
 - 11.7.4. Dalībnieka labā veiktās iemaksas;
 - 11.7.5. uzkrātais Papildpensijas kapitāls;
 - 11.7.6. Darba devēja, Dalībnieka vai trešās personas iemaksas pārskata periodā;
 - 11.7.7. Uz Dalībnieku attiecināto atskaitījumu kopsumma, kurā ietverti Fonda atskaitījumi, Līdzekļu pārvaldītājam, Līdzekļu turētājam, FKTK un pārējie attaisnotie atskaitījumi pārskata periodā;
 - 11.7.8. Dalībniekam izmaksātā Papildpensija vai pēc Dalībnieka rīkojuma pārskaitītais Papildpensijas kapitāls vai tā daļa;
 - 11.7.9. Revidenta vārds un uzvārds vai komercsabiedrības firma;
 - 11.7.10. informācija par to, vai Revidenta atzinums ir bez iebildēm, ar iebildēm vai ir sniegts negatīvs atzinums;
 - 11.7.11. informācija par to, kur Dalībnieks var iepazīties ar Fonda darbības gada pārskatu;
 - 11.7.12. pārskatā par Papildpensiju norādītās norādītās informācijas izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu;
 - 11.7.13. informāciju par pieņēmumiem, kas izmantoti pensiju izmaksu prognozēm;
 - 11.7.14. cita saskaņā ar Likumu nepieciešamā informācija.
- 11.8. Fonds piecu darbdienu laikā pēc tam, kad saņemta FKTK rakstveida piekrišana grozījumu izdarīšanai Pensiju plānā, par to informē Pensiju plāna dalībniekus un papildpensijas saņēmējus. Ja grozījumi Pensiju plānā tiek izdarīti sakarā ar Fonda padomes vai valdes locekļa, Fonda, Fonda līdzekļu pārvaldītāja vai līdzekļu turētāja firmas vai juridiskās adreses maiņu, tad Fonds Pensiju plāna dalībniekus un papildpensijas saņēmējus informē par izdarītajiem grozījumiem septiņu dienu laikā pēc to apstiprināšanas Fonda valdē.
- 11.9. Fonds nodrošina, ka Pensiju plāna dalībniekam katru mēnesi ir pieejama informācija par Pensiju plāna darbības rezultātiem. Fonds attiecīgo informāciju publisko tīmekļvietnē.
- 11.10. Fonda valde paziņo Pensiju plāna dalībniekiem par jebkurām izmaiņām, kas attiecas uz zvērināta revidenta vai zvērinātu revidentu komercsabiedrības, līdzekļu pārvaldītāja vai līdzekļu turētāja iecelšanu, kā arī sniedz citu būtisku informāciju par Fonda darbību laikā pēc iepriekšējā pārskata sniegšanas.
- 11.11. Aktuālo informāciju par Fonda finansiālās darbības rādītājiem un Pensiju plāna līdzekļu izvietošanu Dalībnieks var saņemt katru darba dienu Fonda telpās, darba laikā.
- 11.12. Dalībniekam, uzrādot personu apliecinošo dokumentu, par Fonda noteikto papildus samaksu ir tiesības pieprasīt ārpuskārtas izrakstu no viņa Individuālā konta.
- 11.13. Pensiju fonds laikus, ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms tam, kad Dalībnieks sasniedz pensijas vecumu, vai pēc Dalībnieka pieprasījuma informē Dalībnieku par tam pieejamām izvēles iespējām Papildpensijas saņemšanai.

- 12.1. Pensiju plāns stājas spēkā pēc tā apstiprināšanas FKTK.
- 12.2. Pensiju plāna noteikumi ir saistoši Fondam, Darba devējam, Dalībniekiem, Līdzekļu pārvaldītājam un Līdzekļu turētājam.
- 12.3. Jebkuri Pensiju plāna grozījumi tiek noformēti rakstiski un stājas spēkā pēc to apstiprināšanas FKTK, izņemot Likumā noteiktajos gadījumos, kad par grozījumiem nepieciešams rakstveidā informēt Darba devējus un Dalībniekus. Ja Pensiju plāna grozījumos tiek paredzēts grozīt Pensiju plāna ieguldīšanas noteikumus, palielināt administratīvās izmaksas vai Līdzekļu pārvaldītājam vai Līdzekļu turētājam maksājamās atlīdzības apjomu, tad Pensiju plāna grozījumi stājas spēkā:
- 12.3.1. ne agrāk kā sešus mēnešus, ja par dalību attiecīgajā Pensiju plānā ir noslēgts vismaz viens kolektīvās dalības līgums; vai
- 12.3.2. ne agrāk kā mēnesi pēc tam, kad saņemta FKTK atļauja izdarīt grozījumus Pensiju plānā un attiecīgā Pensiju plāna Dalībniekiem un papildpensijas saņēmējiem nosūtīts rakstveida paziņojums par pensiju plāna grozījumiem, ja par dalību Pensiju plānā ir noslēgti vienīgi individuālās dalības līgumi.
- Pensiju plāna grozījumi nedrīkst pasliktināt Dalībnieku stāvokli ar atpakaļejošu datumu un nedrīkst ierobežot tās Dalībnieku tiesības, kuras faktiski iegūtas līdz attiecīgo grozījumu pieņemšanai.
- 12.13. Ja Darba devējs, kas veic iemaksas atbilstoši Pensiju plānam, ir atzīts par maksātnespējīgu un ir uzsākta bankrota procedūra, attiecīgais Darbinieku Kolektīvās dalības līgums tiek izbeigts, ja viens jaunais Darba devējs nepārņem visas iepriekšējā Darba devēja tiesības un saistības. Šādos gadījumos Pensiju plāna dalībnieki var turpināt dalību Pensiju plānā ar jaunā Darba devēja starpniecību.
- 12.14. Ja Darba devējs, kas veic iemaksas atbilstoši Pensiju plānam, ir atzīts par maksātnespējīgu un ir uzsākta bankrota procedūra, Dalībnieks var izbeigt dalību Pensiju plānā un pieprasīt uzkrāto līdzekļu pārskaitīšanu uz citu pensiju plānu vai arī pieprasīt izmaksāt uzkrāto Papildpensijas kapitālu, ja sasniegts Pensijas vecums.
- 12.15. Visi strīdi, kas radušies starp Pensiju plāna īstenošanā iesaistītajām personām, tiek risināti sarunu ceļā. Gadījumā, ja vienošanās nav iespējama, strīdi tiek risināti LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.